

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací oblast : Člověk a příroda

Předmět : Přírodopis

Téma : Vnější geologické děje

Ročník: 9.

Popis: Pracovní list k opakování tématu

Očekávaný výstup: Žák si zopakuje probrané téma – vnější geologické děje

Druh učebního materiálu: Pracovní list

Autor: Věra Šafránková

Poznámky:

Vnější geologické děje - pracovní list

Činitelé vnějších geologických dějů jsou.....

.....

Eroze je neboli.....

Rozlišujeme dva druhy eroze: a

Vysvětli princip obou druhů eroze:.....

.....

.....

.....

Rušivá činnost větru spočívá v.....

Tvořivá činnost větru spočívá v

V krasových oblastech je typickou horninou Je možné zde vidět tyto útvary:

Napiš chemickou rovnici a vysvětli, k čemu dochází:.....

.....

.....

Moréna je

Na středním toku řeky se mohou vyskytovat

Nakresli a popiš činnost vody v meandrech.

Organismy, které působí jako vnější činitelé jsou:

Půda se skládá z :.....

.....

Vnější geologické děje - pracovní list (řešení)

Činitelé vnějších geologických dějů jsou: **voda, ledovce, vítr, teplota, gravitace, organismy, člověk.**

Eroze je **zvětrávání** neboli **rozpad hornin na menší části**

Rozlišujeme dva druhy eroze: **mechanická** a **chemická**

Vysvětli princip obou druhů eroze **mechanická** – velké výkyvy teplot (v suchých oblastech), do puklin horniny nateče voda, zmrzne a působí jako klín – trhá horninu, **chemická** – účinkem vody, CO_2 , SO_2 – dochází k chemickým změnám

Rušivá činnost větru spočívá v **obrušování méně odolných hornin**

Tvořivá činnost větru spočívá v **ukládání částic, tvorba písečných dun**

V krasových oblastech je typickou horninou **vápenec**. Je možné zde vidět tyto útvary : **rýhy, prohlubně, škrapy, jeskyně, krápníky, propasti**

Napiš chemickou rovnici a vysvětli, k čemu dochází: $\text{CaCO}_3 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Ca}(\text{HCO}_3)_2$

Uhličitan vápenatý přechází na rozpustný hydrogenuhličitan vápenatý

Moréna je **rozlámaná hornina hnutá ledovcem na jeho čele, popř. na jeho stranách**

Na středním toku řeky se mohou vyskytovat **meandry**

Nakresli a popiš činnost vody v meandrech.

Voda na vnější straně meandru vymílá, na vnitřní straně usazuje unášený materiál.

Organismy, které působí jako vnější činitelé jsou: **bakterie, plísně, prvoci, rostliny (rozrušují podklad pomocí kořenů)**

Půda se skládá z **úlomků matečné horniny, vody a v ní rozpuštěných látek, vzduchu v pórech, humusu a organismů**